# JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

VERICA TRSTENJAK

11 päivänä kesäkuuta 2008 [1]

## I Johdanto

1. Komissio vaatii nyt käsiteltävässä asiassa yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut yhteisön omien varojen järjestelmää koskevasta yhteisön lainsäädännöstä johtuvia velvoitteitaan, koska se on kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoja siitä, että se on kirjannut liian myöhään passituksiin liittyvät omat varat silloin, kun tavara on saapunut määräajassa määrätullitoimipaikkaan, mutta sitä koskeva todiste on esitetty liian myöhään lähtötullitoimipaikassa.

## II Asiaa koskeva lainsäädäntö

A *TIR-yleissopimus*

2. TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan tulliyleissopimuksen (jäljempänä TIR-yleissopimus) [2] 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Tätä sopimusta on sovellettava sellaiseen ilman matkalla suoritettavaa uudelleenlastausta tapahtuvaan tavarakuljetukseen, jossa maantiekulkuneuvot, ajoneuvoyhdistelmät tai kontit ylittävät yhden tahi useampia valtakunnanrajoja sopimuspuolen lähtötullitoimipaikan ja toisen tahi saman sopimuspuolen määrätullitoimipaikan välillä edellyttäen, että osa TIR-kuljetuksesta tapahtuu maitse.”

3. TIR-yleissopimuksen 4 artiklan sanamuoto on seuraava:

”TIR-menettelyn nojalla kuljetettujen tavaroiden osalta ei tule vaatia vienti- tai tuontitullien ja -verojen maksua eikä talletusta välitullitoimipaikoissa.”

1 – Alkuperäinen kieli: sloveeni.

2 – EYVL 1978, L 252, s. 2.

4. TIR-yleissopimuksen 8 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Takaajayhdistys sitoutuu maksamaan suoritettaviksi erääntyvät tuonti- tai vientitullit ja -verot mahdollisine korkoineen sen maan tullilakien ja -määräysten mukaan, jossa väärinkäytös on havaittu TIR-kuljetuksen yhteydessä. Se on velvollinen maksamaan tällaiset määrät yhteisvastuullisesti niiden henkilöiden kanssa, jotka ovat vastuussa edellä mainituista maksuista.

2. Milloin sopimuspuolen lainsäädännössä ja määräyksissä ei määrätä tuonti- tai vientitullien ja -verojen maksamista edellä 1 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa, takaajayhdistyksen tulee sitoutua suorittamaan samoin ehdoin tuonti- tai vientitulleja ja -veroja vastaava määrä sekä mahdolliset viivästyskorot.

– –

7. Kun tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainitut määrät erääntyvät suoritettaviksi, asianomaisten viranomaisten tulee mahdollisuuksien mukaan vaatia maksua korvausvelvolliselta henkilöltä tai henkilöiltä ennen takaajayhdistykselle esitettävää vaatimusta.”

5. TIR-yleissopimuksen 11 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jos TIR-carnet’ta ei ole lähtöleimattu tai jos se on lähtöleimattu varauksin, ei asianomaisilla viranomaisilla ole oikeutta vaatia takaajayhdistykseltä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittujen määrien suorittamista, elleivät viranomaiset yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ne ovat hyväksyneet TIR-carnet’n, ole kirjallisesti ilmoittaneet yhdistykselle, ettei lähtöleimausta ole suoritettu tai että se on tehty varauksin. Samaa määräystä on noudatettava, kun lähtöleimaustodistus on saatu väärällä tai petollisella tavalla, paitsi että määräaika tällöin on kaksi vuotta.

2. Edellä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen maksujen suorittamista koskeva vaatimus on esitettävä takaajayhdistykselle aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona yhdistys on saanut ilmoituksen siitä, ettei carnet’ta ole lähtöleimattu tai että se on leimattu varauksin tahi että se on saatu väärällä tai petollisella tavalla, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua mainitusta päivästä. Kuitenkin täytyy sellaisissa tapauksissa, jotka edellä mainitun kahden vuoden määräajan kuluessa tulevat oikeuskäsittelyn alaisiksi, maksuvaatimus tehdä yhden vuoden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman.

3. Takaajayhdistyksellä on vaadittujen määrien suorittamista varten kolmen kuukauden määräaika siitä päivästä lukien, jolloin maksuvaatimus esitettiin. Yhdistys saa suorittamansa määrät takaisin, jos se tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoittaa maksuvaatimuksen jälkeisen kahden vuoden kuluessa, ettei kyseisessä kuljetuksessa ole tapahtunut väärinkäytöstä.”

B *Yhteisön oikeus*

1. Yhteisön tullikoodeksi

6. Yhteisön tullikoodeksista annetun asetuksen N:o 2913/92 (jäljempänä tullikoodeksi) [3] 91 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Ulkoisessa passitusmenettelyssä on seuraavien tavaroiden voitava liikkua yhteisön tullialueella sijaitsevasta paikasta toiseen:

a) muut kuin yhteisötavarat tuontitullitta tai ilman muita maksuja ja niihin sovellettavia kauppapoliittisia toimenpiteitä;

b) yhteisötavarat, joihin kohdistetaan niiden vientiä kolmansiin maihin edellyttävä yhteisön toimenpide ja vastaavat vientiä koskevat tullimuodollisuudet.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun liikkumisen on tapahduttava:

a) yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä;

b) TIR-carnet’lla (TIR-yleissopimus), jos kuljetus:

1) on alkanut tai sen on määrä päättyä yhteisön ulkopuolella,

3 – Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1).

2) sisältää tavaralähetyksiä, jotka on purettava yhteisön tullialueella ja kuljetetaan yhdessä kolmannessa maassa purettavien tavaroiden kanssa, taikka

3) tapahtuu kahden yhteisössä sijaitsevan paikan välillä kolmannen maan alueen kautta;

_ _”

7. Tullikoodeksin 92 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Ulkoinen passitusmenettely on päätettävä, kun tavarat ja niitä koskeva asiakirja esitetään määrätullitoimipaikassa kyseistä menettelyä koskevien säännösten mukaisesti.”

8. Tullikoodeksin 204 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1. Tuontitullivelka syntyy, kun:

a) ei täytetä jotakin velvollisuutta, joka johtuu tuontitullien alaisen tavaran väliaikaisesta varastoinnista tai sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavara on asetettu,

taikka

b) ei noudateta jotakin edellytystä, joka koskee tavaran asettamista mainittuun menettelyyn taikka alennetun tuontitullin tai tullittomuuden soveltamista tavaraan sen tietyn käyttötarkoituksen perusteella,

muissa kuin 203 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa, jollei todeta, etteivät nämä laiminlyönnit tosiasiallisesti vaikuta väliaikaisen varastoinnin tai kyseisen tullimenettelyn oikeaan toimintaan.

9. Tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tulliviranomaisten on laskettava jokainen tullivelasta johtuva tuonti- tai vientitullien määrä – – heti, kun niillä on käytettävissään tarvittavat tiedot, ja kirjattava nämä määrät tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle (tileihin kirjaaminen).”

2. Tullivelka syntyy joko sinä ajankohtana, jona velvollisuutta, jonka täyttämättä jättämisestä tullivelka syntyy, ei enää täytetä, tai sinä ajankohtana, jona tavara on asetettu kyseiseen tullimenettelyyn, jos myöhemmin todetaan, ettei jokin edellytys, joka on koskenut tavaroiden asettamista tähän menettelyyn taikka alennetun tuontitullin tai tullittomuuden soveltamista tavaran tietyn käyttötarkoituksen perusteella, tosiasiallisesti ole täyttynyt.

10. Tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Tuonti- tai vientitullit on palautettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

3. Velallisena on henkilö, joka tapauksen mukaan on velvollinen joko täyttämään velvollisuudet, jotka johtuvat tuontitullien alaisen tavaran väliaikaisesta varastoinnista taikka sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavara on asetettu, tai täyttämään tavaran tähän menettelyyn asettamista koskevat edellytykset.”

– –”

2. Tietyistä yhteisön tullikoodeksin soveltamista koskevista säännöksistä annettu asetus N:o 2454/93

11. Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetun asetuksen N:o 2454/93 (jäljempänä asetus N:o 2454/93) [4] 378 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa ja jos rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa ei voida todeta, rikkomusta tai säännönvastaisuutta on pidettävä tapahtuneena

– jäsenvaltiossa, johon lähtötoimipaikka kuuluu, tai

– jäsenvaltiossa, johon rajatoimipaikka yhteisöön tultaessa kuuluu ja johon rajanylitystodistus on annettu,

jollei 379 artiklan 2 kohdassa mainitussa määräajassa tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla esitetä todisteita passituksen säännönmukaisuudesta tai paikasta, jossa rikkomus tai säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut, sanotun kuitenkaan rajoittamatta koodeksin 215 artiklan soveltamista.

2. Jollei tällaisia todisteita esitetä ja jos kyseistä rikkomusta tai säännönvastaisuutta on näin ollen edelleen pidettävä lähtöjäsenvaltiossa tai 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetussa tulojäsenvaltiossa tapahtuneena, tämän jäsenvaltion on kannettava kyseisiä tavaroita koskevat tullit ja muut maksut yhteisön säännösten tai kansallisten säännösten mukaisesti.”

12. Asetuksen N:o 2454/93 379 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa ja jos rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa ei voida todeta, lähtötoimipaikan on ilmoitettava siitä passituksesta vastaavalle viipymättä ja viimeistään yhdentoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä.

4 – Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annettu komission asetus (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa tiedonannossa on mainittava erityisesti määräaika, jonka kuluessa todiste passituksen säännönmukaisuudesta tai rikkomuksen taikka säännönvastaisuuden tosiasiallisesta tapahtumapaikasta voidaan esittää lähtötoimipaikassa tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla. Tämän määräajan on oltava kolme kuukautta 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekopäivästä. Jos asianmukaisia todisteita ei ole esitetty tämän määräajan kuluessa, toimivaltaisen jäsenvaltion on kannettava jälkikäteen kyseiset tullit ja muut maksut. Jos tämä jäsenvaltio ei ole se, jossa lähtötoimipaikka on, tämän toimipaikan on ilmoitettava asiasta viipymättä kyseiselle jäsenvaltiolle."

13. Asetuksen N:o 2454/93 380 artiklan sanamuoto on seuraava:

"Edellä 378 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu todiste passituksen säännönmukaisuudesta on esitettävä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla erityisesti:

a) tulliviranomaisten oikeaksi todistamalla asiakirjalla, jossa vahvistetaan, että kyseiset tavarat on esitetty määrätoimipaikassa – –."

14. Asetuksen N:o 2454/93 454 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä artiklaa sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta TIR-yleissopimuksen – – erityisten, takaajayhdistysten vastuuta TIR-carnet'ta – – käytettäessä koskevien säännösten soveltamista.

2. Jos TIR-carnet'lla suoritettavan kuljetuksen – – aikana tai johdosta todetaan, että tietyssä jäsenvaltiossa on tapahtunut rikkomus tai säännönvastaisuus, tämän jäsenvaltion on perittävä takaisin mahdollisesti kannettavat tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rangaistussäännösten soveltamista.

3. Jollei ole mahdollista määrittää aluetta, jolla rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, sitä on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, jollei 455 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa esitetä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todisteita toiminnon säännönmukaisesta suorittamisesta tai paikasta, jossa rikkomus taikka säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut.

Jos tällaisten todisteiden puuttuessa kyseistä rikkomusta tai säännönvastaisuutta edelleen on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, tämän jäsenvaltion on kannettava kyseisiin tavaroihin liittyvät tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti.

– –

Jäsenvaltioiden tullihallintojen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet rikkomusten tai säännönvastaisuuksien torjumiseksi ja tehokkaiden seuraamusten määräämiseksi niistä.”

15. Asetuksen N:o 2454/93 455 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos TIR-carnet’lla suoritettavan kuljetuksen – – aikana tai johdosta todetaan, että rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, tulliviranomaisten on ilmoitettava siitä TIR-carnet’n – – haltijalle ja takaajayhdistykselle – – TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kohdassa – – määrätyssä määräajassa.

2. Todiste TIR-carnet’lla – – suoritettavan toiminnon 454 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta säännönmukaisuudesta on esitettävä – – TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdassa – – määrätyssä määräajassa.

3. Todiste voidaan esittää tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla erityisesti:

a) tulliviranomaisten oikeaksi todistamalla asiakirjalla, jossa vahvistetaan, että kyseiset tavarat on esitetty määrätoimipaikassa. Tässä asiakirjassa on oltava kyseisten tavaroiden tunnistetiedot; tai

b) kolmannessa maassa annetulla vapaaseen liikkeeseen luovutusta osoittavalla tulliasiakirjalla tai sen jäljennöksellä taikka valojäljennöksellä; jäljennöksen tai valojäljennöksen on oltava joko alkuperäisen asiakirjan vahvistaneen toimielimen tai kyseisen kolmannen maan virallisten toimielinten taikka jonkin jäsenvaltion virallisten toimielinten oikeaksi todistama. Tässä asiakirjassa on oltava kyseisten tavaroiden tunnistetiedot; tai

– –.”

3. Yhteisön omia varoja koskeva asetus

16. Yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta annetun asetuksen N:o 1552/89 (jäljempänä asetus N:o 1552/89) [5] 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä asetusta sovellettaessa katsotaan, että päätöksen 88/376/ETY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin omiin varoihin kuuluva maksu on todettu, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä. Tiedonanto tehdään, kun velallinen tunnetaan ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat kaikkia asiaa koskevia yhteisön säännöksiä ja määräyksiä noudattaen laskea maksun määrän.”

17. Myös yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta annetun asetuksen N:o 1150/2000 (jäljempänä asetus N:o 1150/2000), [6] jolla on kumottu asetus N:o 1552/89, 2 artiklaan sisältyy vastaavanlaisia säännöksiä:

”1. Tätä asetusta sovellettaessa yhteisöille kuuluvaa maksua päätöksen 94/728/EY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista omista varoista pidetään todettuna, kun tullilainsäädännössä säädetyt edellytykset maksun määrän merkitsemisestä kirjanpitoon ja sen tiedoksiannosta maksuvelvolliselle on täytetty.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toteamisen päivämäärä on tullilainsäädännössä säädetyn kirjanpitoon merkitsemisen päivämäärä. – –”

18. Asetuksen N:o 1552/89 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Omia varoja koskeva kirjanpito hoidetaan kunkin jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa ja se jaotellaan varojen luonteen mukaisesti.

5 – Yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29.5.1989 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1).

6 – Yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22.5.2000 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 (EYVL L 130, s. 1).

2. a) Maksut, jotka on todettu 2 artiklan mukaisesti, otetaan kirjanpitoon viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä, jollei tämän kohdan b alakohdasta muuta johdu.

b) Maksut, jotka on todettu ja joita ei ole otettu a alakohdassa tarkoitettuun kirjanpitoon, koska niitä ei ole vielä peritty ja minkäänlaista vakuutta ei ole toimitettu, otetaan erilliseen kirjanpitoon a alakohdassa säädetyssä määräajassa. Jäsenvaltiot voivat menetellä samalla tavoin, kun todetuista, takuiden kattamista maksuista syntyy erimielisyyttä ja niihin saattaa riitaasian käsittelyn vuoksi kohdistua vaihteluja.”

19. Asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Omia varoja koskeva kirjanpito hoidetaan kunkin jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa ja se jaotellaan varojen luonteen mukaisesti.

2. Omia varoja koskevaa kirjanpitoa varten tehdään tilinpäätös aikaisintaan toteamiskuukauden viimeisenä työpäivänä kello 13.

3. a) Maksut, jotka on todettu 2 artiklan mukaisesti, otetaan kirjanpitoon viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä, jollei tämän kohdan b alakohdasta muuta johdu.

b) Maksut, jotka on todettu ja joita ei ole otettu a alakohdassa tarkoitettuun kirjanpitoon, koska niitä ei ole vielä peritty ja minkäänlaista vakuutta ei ole toimitettu, otetaan erilliseen kirjanpitoon a alakohdassa säädetyssä määräajassa. Jäsenvaltiot voivat menetellä samalla tavoin, kun todetuista, takuiden kattamista maksuista syntyy erimielisyyttä ja niihin saattaa riitaasian käsittelyn vuoksi kohdistua vaihteluja.

– –”

20. Asetuksen N:o 1552/89 8 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Todettujen maksujen kokonaismäärään lisätään tai siitä vähennetään 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehdyt oikaisut. Ne otetaan kyseisten oikaisujen päiväystä vastaaviin 6 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaisiin kirjanpitoihin sekä 6 artiklan 3 kohdan mukaisiin katsauksiin, jotka vastaavat kyseessä olevien oikaisujen päivämääriä.

Oikaisuista tehdään erityinen maininta, kun ne liittyvät petollisiin menettelyihin ja väärinkäytöksiin, joista on jo toimitettu tieto komissiolle.”

21. Asetuksen N:o 1150/2000 8 artiklan sanamuoto on lähes sama:

”Todettujen maksujen kokonaismäärään lisätään tai siitä vähennetään 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti tehdyt oikaisut. Ne otetaan kyseisten oikaisujen päiväystä vastaaviin 6 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisiin kirjanpitoihin sekä 6 artiklan 4 kohdan mukaisiin katsauksiin, jotka vastaavat kyseessä olevien oikaisujen päivämääriä.

Oikaisuista tehdään erityinen maininta, kun ne liittyvät petollisiin menettelyihin ja väärinkäytöksiin, joista on jo toimitettu tieto komissiolle.”

22. Asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan ja asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklan sanamuoto on täysin sama:

”Asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä korkoa, jonka korkokanta on kyseisen jäsenvaltion rahamarkkinoilla eräpäivänä lyhyen aikavälin rahoitukseen sovellettava korkokanta kahdella pisteellä korotettuna. Korkokantaan lisätään 0,25 pistettä kutakin viivästyskuukautta kohden. Korotettua korkokantaa sovelletaan koko viivästyksen ajalta.”

23. Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 17 artiklan 1 ja 2 kohdassa, jotka sisältyvät VII osastoon ”Tarkastusta koskevat säännökset”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklan mukaisesti todettuja maksuja vastaavat määrät asetetaan komission käytettäviksi tämän asetuksen mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot saavat vapautuksen todettuja maksuja vastaavien määrien asettamisesta komission käyttöön ainoastaan, jollei perintää ole voitu toteuttaa ylivoimaisen esteen vuoksi. Lisäksi jäsenvaltioiden ei tarvitse asettaa kyseisiä määriä komission käytettäviksi yksittäistapauksissa, kun kaikkien kyseessä olevaan tapaukseen liittyvien asianmukaisten tietojen tarkemmassa tarkastuksessa osoittautuu, että jäsenvaltioista riippumattomista syistä on täysin mahdotonta toteuttaa perintää. – –”

24. Asetuksen N:o 1150/2000 22 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Kumotaan asetus (ETY, Euratom) N:o 1552/89.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteen A osan vastaavuustaulukon mukaisesti.”

25. Asetuksen N:o 1150/2000 23 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.”

26. Asetus N:o 1150/2000 julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 31.5.2005.

**III Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely ja komission kanne**

27. Komission kanteessa viitataan kahteen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaan menettelyyn, jotka on yksilöity numeroilla 2003/2241 ja 2006/2266.

A *Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely 2003/2241*

28. Komissio totesi huhtikuussa 1994 suorittamansa omia varoja koskeneen valvonnan perusteella, että tietyissä yhteisön passitusta-

pauksissa Italian viranomaiset eivät olleet ryhtyneet tullien ja muiden maksujen kantamismenettelyyn säädetyssä määräajassa, koska passitusten säännönmukaisuudesta ei ollut esitetty todistetta asetuksen N:o 2454/93 379 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

29. Komissio pyysi siten 15.6.2001 päivätyllä kirjeellä asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklan mukaisesti Italiaa maksamaan 31 564 893 Italian liiran (ITL) (16 301,90 euroa) suuruiset viivästyskorot niiden omien varojen viivästyneen tileihin kirjaamisen vuoksi, joihin yhteisöllä oli oikeus yhteisön passituksen säännönvastaisuudesta johtuneen tullivelvoitteen nojalla.

30. Italian viranomaisten tekemän tutkimuksen perusteella todettiin, että 201 asiakirjasta 11:n säännönvastaisuutta ei ollut todettu. Tällaisissa tapauksissa tullimenettelyt on tarkastettu sääntöjenmukaisesti, mutta määrätullitoimipaikka on lähettänyt niistä todisteen lähtötullitoimipaikkaan liian myöhään. Näiden olosuhteiden perusteella Italian viranomaiset ilmoittivat komissiolle 31.7.2001 päivätyllä kirjelmällä, että ne maksaisivat viivästyskorot vain niistä passituksista, joiden osalta säännönvastaisuus oli todettu. Italian viranomaiset kieltäytyivät maksamasta viivästyskorkoja niistä asiakirjoista, joiden osalta oli vasta tutkimuksen aikana ilmennyt, ettei säännönvastaisuuksia ollut. Ne väittivät lisäksi tässä yhteydessä – ja viittasivat siihen, että passitusasiakirjat oli esitetty määrätullitoimipaikassa – että mitään asetuksen N:o 2913/92 204 artiklassa tarkoitettua tullivelkaa ei ollut syntynyt. Italian viranomaiset väittivät siis, että ne eivät olleet velvollisia maksamaan kyseisiä viivästyskorkoja.

31. Koska Italian viranomaiset eivät olleet valmiita maksamaan kyseisiä viivästyskorkoja, komissio osoitti Italian tasavallalle 3.2.2004 virallisen huomautuksen, jossa se vaati tätä maksamaan 847,06 euron suuruiset viivästyskorot niiden passitusten osalta, jotka oli tarkastettu säännönmukaisesti mutta joita koskevat omat varat oli kirjattu tileihin liian myöhään. Koska Italia ilmoitti komissiolle uudelleen 8.6.2004 päivätyllä kirjeellä, että se ei maksaisi näitä viivästyskorkoja, komissio osoitti sille 5.7.2005 perustellun lausunnon, jossa se kehotti sitä uudelleen maksamaan viivästyskorot kahden kuukauden kuluessa tämän perustellun lausunnon vastaanottamisesta.

32. Italian viranomaiset vahvistivat tähän perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa oman kantansa, jonka mukaan ne eivät aio maksaa viivästyskorkoja.

B *Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely 2006/2266*

33. Komissio on yksilöinyt jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn 2006/2266 yhteydessä neljä TIR-yleissopimukseen perustuvaa passitusmenet-

telyä, joihin liittyvää menettelyä ei ollut sen toteaman mukaan tarkastettu ajoissa TIR-yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti. Koska TIR-carnet'ta ei ollut lähtöleimattu ajoissa, toimivaltaisten viranomaisten olisi pitänyt vaatia tullien suorittamista. Koska ne eivät ole menetelleet näin, passitusmenettely ei ollut säännönmukainen, mistä syystä komission mielestä oli syntynyt tullivelka. Koska omat varat, joihin yhteisöllä oli oikeus tämän tullivelan perusteella, oli kirjattu tileihin liian myöhään, komissio vaati Italian viranomaisia maksamaan viivästyskorot.

34. Samalla tavoin kuin menettelyssä 2003/2241, Italian viranomaiset ovat kieltäytyneet maksamasta viivästyskorkoja tämän menettelyn yhteydessä. Ne väittivät, että jos tullivelkaa ei ole, viivästyskorkojen maksaminen muuttaa niiden luonnetta. Siten viivästyskoroista tulee seuraamuksen luonteisia, ja ne määrätään asetuksessa N:o 1552/89 säädettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi asetettujen määräaikojen muodollisesta noudattamatta jättämisestä.

35. Komissio osoitti 4.7.2006 Italian tasavallalle virallisen huomautuksen, jossa se vaati Italian viranomaisia maksamaan 3 322 euron suuruiset viivästyskorot. Koska komissio ei saanut vastausta tähän viralliseen huomautukseen, se osoitti Italian viranomaisille 12.10.2006 perustellun lausunnon.

36. Italian viranomaiset kieltäytyivät perusteltuun lausuntoon 12.12.2006 antamassaan vastauksessa maksamasta edellä mainittuja viivästyskorkoja.

C *Komission kanne*

37. Koska Italian viranomaiset ovat kieltäytyneet oikeudenkäyntiä edeltäneissä menettelyissä 2003/2241 ja 2006/2266 maksamasta viivästyskorkoja, komissio on päättänyt nostaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen Italiaa vastaan.

38. Komissio vaatii kanteessaan, että yhteisöjen tuomioistuin

– toteaa, että koska Italian tasavalta on kieltäytynyt maksamasta komissiolle yhteensä 847,06 euron suuruisia viivästyskorkoja siitä, että tullien kirjaaminen tileihin oli viivästynyt, ja koska se on kieltäytynyt mukauttamasta kansallisia säännöksiä yhteisön lainsäädäntöön, joka koskee yleisvakuuden kattamien ja riidattomien yhteisön passitusjärjestelmästä johtuvien tullaustoimenpiteiden kirjaamista tileihin, ja

– koska se on kieltäytynyt maksamasta komissiolle yhteensä 3 322 euron suuruisia viivästyskorkoja siitä, ettei se ollut noudattanut määräaikoja, jotka yhteisön lainsäädännössä on asetettu tullien kirjaamiselle TIR-yleissopimuksessa tarkoitettujen passitusten yhteydessä kirjanpitoon A,

se ei ole noudattanut yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29.5.1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1552/89 eikä etenkään sen 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan, sellaisena kuin se on 31.5.2000 lukien korvattuna yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22.5.2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1150/2000, ja erityisesti sen 6 artiklan 3 kohdan a alakohdalla, mukaisia velvoitteitaan, ja

– velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

39. Italian tasavalta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää kanteen ja

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

## IV Asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa

40. Komission kanne toimitettiin yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 8.6.2007 ja vastakanne 19.7.2007. Komission ja Italian tasavallan asiamiehet esittivät suulliset lausumansa ja vastauksensa yhteisöjen tuomioistuimen kysymyksiin 17.4.2008 pidetyssä istunnossa.

## V Asianosaisten lausumat

41. Komissio esittää *menettelyn 2003/2241* osalta, että koska lähtötullitoimipaikka ei ole saanut todistetta tullaustoimenpiteen tarkastamisesta säädetyssä määräajassa, kyseistä toimenpidettä on pidettävä säännönvastaisena, mistä syystä tässä tapauksessa on syntynyt tullivelka. Komissio perustaa väitteensä oikeuskäytäntöön, josta ilmenee, että silloin kun ”ulkoisen passituksen järjestelmässä olevia lähetyksiä ei ole lähtötullitoimipaikan määräämässä ajassa esitetty määrätullitoimipaikassa, tullivelan katsotaan syntyneen ja passituksesta vastaavan katsotaan olevan tullivelallinen”. [7]

7 – Asia C-104/02, komissio v. Saksa, tuomio 14.4.2005 (Kok. 2005, s. I-2689, 81 kohta) ja asia C-460/01, komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005 (Kok. 2005, s. I-2613, 72 kohta).

42. Komissio väittää, että toimivaltaisen jäsenvaltion on tällaisessa tapauksessa vaadittava passituksesta vastaavalta todiste passituksen sääntöjenmukaisuudesta ja, mikäli todistetta ei esitetä määräajassa, jäsenvaltion on kannettava tullit. Komissio korostaa, että yhteisön oikeudessa tältä osin asetetut määräajat ovat pakottavia, mikä mahdollistaa tullien kantamista koskevien säännösten yhtenäisen soveltamisen. Jos asetuksen N:o 2454/93 379 artiklassa säädetyt määräajat ovat päättyneet, jäsenvaltion on asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan mukaisesti otettava viipymättä vastaavat summat omien varojen kirjanpitoon ja asetettava ne komission käytettäväksi kyseisen asetuksen 10 artiklan mukaisesti.

43. Komissio viittaa tämän jälkeen asetuksen N:o 1552/89 11 artiklaan, jonka mukaan jäsenvaltion on maksettava korot aina, kun tilille tehtävät tuloutukset ovat viivästyneet. Komission mielestä jo tämän artiklan sanamuodosta ilmenee, että korkojen maksamista koskeva velvollisuus perustuu siihen, että tilille tehtäviä tuloutuksia ei ole tehty, kaikista muista seikoista riippumatta. Komissio esittää tässä yhteydessä, että korot, joiden maksamista se vaatii tässä tapauksessa, eivät ole korkoja viivästyneestä maksusta vaan korkoja, jotka on maksettava välittömästi sillä perusteella, että tullivelkaa ei ole otettu omien varojen tilille tai se on tehty liian myöhään. Tämä velvollisuus pysyy voimassa, vaikka päävelkaa ei voida vaatia siltä osin kuin myöhemmin on selvinnyt, että tullaustoimenpide on toteutettu sääntöjenmukaisesti.

44. Komissio kiistää myös sen Italian hallituksen väitteen oikeellisuuden, jonka mukaan korkojen maksaminen vastaa tässä tapauksessa seuraamusta. Se korostaa tässä yhteydessä, että siviilioikeudessa on selvästi vahvistettu periaate, jonka mukaan viivästyskorkojen tarkoituksena on yhtäältä vahingon korvaaminen velkojalle siitä, että tietyt rahavarat eivät ole olleet sen käytettävissä sovittuna päivänä, ja toisaalta velallisen houkuttaminen suorittamaan velkansa määräajassa. Komissio korostaa lisäksi, että korkojen maksaminen perustuu yhteisön oikeudesta johtuvien velvoitteiden laiminlyömiseen siitä riippumatta, onko yhteisölle todellisuudessa aiheutunut jonkinlaista taloudellista vahinkoa.

45. Komissio väittää *menettelyn 2006/2266* osalta, että lähtötullitoimipaikan olisi pitänyt kantaa tullit jälkikäteen TIR-yleissopimuksen 11 artiklassa vahvistetun määräajan päätyttyä. Koska lähtötullitoimipaikka ei saanut todistetta passituksen tarkastamisesta 15 kuukauden kuluessa siitä, kun kyseinen toimipaikka oli hyväksynyt TIR-carnet'n, kyseisiä passituksia on pidettävä säännönvastaisina, millä perusteella tullivelka syntyi. Jäsenvaltion olisi pitänyt tällaisessa tapauksessa kirjata yhteisön maksu omien varojen tilille asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan mukaisesti heti kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat laskea maksun määrän. Tästä syystä Italian viranomaisten olisi pitänyt asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla ottaa yhteisön maksu omiin varoihin viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä. Komissio lisää, että näiden viranomaisten olisi pitänyt lähettää

näitä summia koskeva maksuvaatimus TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdan nojalla kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona takaajayhdistys oli saanut ilmoituksen siitä, ettei TIR-carnet'ta ollut vielä lähtöleimattu.

46. Italia toteaa aluksi, että sen mielestä edellytykset asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa tarkoitettujen viivästyskorkojen maksuvelvollisuudelle eivät täyty. Tämän säännöksen mukaan edellytetään viivästyskorkojen maksamista kaikista tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä, mutta sen mielestä tässä tapauksessa ei ollut olemassa minkäänlaista tuloutusvelvoitetta.

47. Italia korostaa, että tässä konkreettisessa tapauksessa yhteisölle ei ole aiheutunut minkäänlaista korvattavaa vahinkoa siitä, että tullaustoimenpiteet on tarkastettu liian myöhään, eikä siis ole olemassa mitään velvoitetta korkojen maksamiseen. Mikäli tässä tapauksessa vaadittaisiin viivästyskorkojen maksamista, tämä vastaisi sitä, että näitä korkoja käytettäisiin seuraamuksina, joita ne eivät voi olla. Viivästyskorot liittyvät erääntyneiden velkojen maksamiseen liian myöhään, ja niiden tavoitteena on korvata velkojalle taloudellinen menetys, jota tälle on aiheutunut siitä, että nämä rahasummat eivät ole olleet sen käytettävissä. Seuraamus liittyy sitä vastoin velvoitteiden muodolliseen laiminlyöntiin eikä tiettyyn taloudelliseen menetykseen.

48. Italia katsoo, että asiassa komissio vastaan Saksa [8] ja asiassa komissio vastaan Alankomaat [9] annettuja tuomioita, joihin komissio viittaa kanteessaan, ei voida soveltaa nyt käsiteltävään asiaan, koska näissä asioissa olivat kyseessä todelliset erääntyneet summat. Molemmissa edellä mainituissa tapauksissa tullivelka oli todellisuudessa syntynyt passituksen säännönvastaisuuden vuoksi, eivätkä vastaavina olleet jäsenvaltiot olleet kiistäneet tätä tosiseikkaa. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio vaatii sen sijaan sivuvelvoitteen suorittamista – eli viivästyskorkojen maksamista – vaikka päävelvoite eli tullivelka puuttuu.

49. Italia väittää myös, että riidanalaiset passitukset on suoritettu vuosina 1996 ja 1997, jolloin yhteisön passitusmenettelyn toiminta oli vaikeuksissa. Juuri tästä syystä Italian viranomaiset eivät ryhtyneet välittömästi perimään maksuja, koska ne halusivat välttyä joutumasta palauttamaan lainvastaisesti maksetut summat, kun viitteitä tullaustoimenpiteiden säännönvastaisuudesta ei ollut. Euroopan parlamentti asetti tämän ajanjakson aikana erityisen komitean, jonka tehtäviin kuuluivat passitusasiakirjojen esittämisen täsmällisyyden edistäminen ja tullimenettelyjen saattaminen tietokonepohjaisiksi.

8 – Em. asia C-104/02, komissio v. Saksa, tuomion 81 kohta.
9 – Em. asia C-460/01, komissio v. Alankomaat, tuomion 72 kohta.

## VI Julkisasiamiehen arviointi asiasta

### A *Johdanto*

50. Komissio vaatii nyt käsiteltävässä asiassa yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan Italian tasavallan jättäneen jäsenyysvelvoitteensa noudattamatta, koska se on kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoja siitä, että se on viivästynyt omien varojen kirjaamisessa yhteisön tilille sellaisessa tapauksessa, jossa tavara on saapunut ajoissa määrätullitoimipaikkaan mutta sitä koskeva todiste on esitetty liian myöhään lähtötullitoimipaikassa.

51. Käsittelen tässä ratkaisuehdotuksessa aluksi kysymystä ajanjaksosta, johon komission kanne liittyy, minkä jälkeen selvennän lyhyesti ulkoista passitusmenettelyä ja tutkin lopuksi komission kanteen perusteltavuuden. Tutkiessani komission oikeudellisen vaatimuksen perusteltavuuden käsittelen kolmea perustavanlaatuista kysymystä. Ensiksi käsittelen, onko tässä tapauksessa syntynyt tullivelka. Toiseksi käsittelen, oliko Italian viranomaisilla tässä tapauksessa velvollisuus kirjata omat varat yhteisön omien varojen tilille. Kolmanneksi käsittelen, onko Italia nyt käsiteltävään asiaan liittyvissä olosuhteissa velvollinen maksamaan viivästyskorot.

### B *Ajanjakso, johon komission kanne liittyy*

52. Osapuolten yhteisöjen tuomioistuimelle esittämistä kirjallisista huomautuksista ei ilmene täysin selvästi, minä ajanjaksona kyseiset laiminlyönnit ovat tapahtuneet ja mihin ajanjaksoon komission kanne liittyy. Komissio tyytyy toteamaan kanteessa, että omia varoja koskenut tarkastus tehtiin huhtikuussa 1994. Italia sitä vastoin väittää kirjallisissa huomautuksissaan, että tarkastus tehtiin vuosina 1993, 1994, 1995 ja 1996, ja toisaalta se on myöhemmin näissä huomautuksissaan korostanut, että riidanalaiset passitukset tehtiin vuosina 1996 ja 1997.

53. Komissio on selventänyt istunnossa, että sen kanne liittyy vuonna 1994 todettuun säännönvastaisuuteen.

C *Ulkoinen passitusmenettely*

54. Tullikoodeksin 91 artiklan 1 kohdan mukaan ulkoisessa passitusmenettelyssä tavarat, joista ei tarvitse maksaa tullia, voivat liikkua yhteisön tullialueella sijaitsevasta paikasta toiseen. [10] Ulkoisessa passitusmenettelyssä liikkuminen voi tullikoodeksin 91 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaan tapahtua joko yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä tai TIR-carnet'lla. Tullikoodeksin 92 artiklassa säädetään, että ulkoinen passitusmenettely on päätettävä, kun tavarat ja niitä koskeva asiakirja esitetään määrätullitoimipaikassa kyseistä menettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.

1. Ulkoinen passitusmenettely

55. On mielestäni asianmukaista täsmentää, että on erotettava toisistaan passitusmenettelyn "päättäminen" *(la fin)* ja "tarkastaminen" *(l'apurement)*. Kuten edellä on jo todettu, passitusmenettely on päätettävä, kun tavarat ja niitä koskeva asiakirja esitetään määrätullitoimipaikassa. Passitusmenettely on sitä vastoin tarkastettu, kun lähtötullitoimipaikka saa määrätullitoimipaikalta todisteen tullaustoimenpiteen päättämisestä ja lähtötullitoimipaikka tarkastaa tullausasiakirjat. [11] Nyt käsiteltävässä asiassa passitusmenettely on siten päätetty oikeaan aikaan, mutta sitä ei ole tarkastettu määräajassa. Tämän jälkeen on todettava, että tullikoodeksin 92 artiklan alkuperäiseen versioon sisältyy ainoastaan passitusmenettelyn määritelmä, mutta myöhemmin 92 artiklan 1 kohdan lisäksi on lisätty 2 kohta, jossa määritellään tämän menettelyn tarkastaminen. [12]

56. Yhteisön ulkoisesta passitusmenettelystä säädetään asetuksen N:o 2454/93 II osassa ja erityisesti II osaston 4 luvussa. Kyseisessä luvussa säädetään erityisestä yhteisön ulkoisesta passitusmenettelystä ja kaikista vaiheista, joista se koostuu. Jos lähetystä, joka on yhteisön ulkoisessa passituksessa, ei ole esitetty määrätoimipaikassa, säännönvastaisuutta on asetuksen N:o 2454/93 378

10 – Ks. passitusmenettelystä Olbrich, V., *Der Zollkodex im Überblick. Eine Einführung in die Systematik*, Jehle, München, 1994, s. 31 ja sitä seuraavat sivut; Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 306 ja sitä seuraavat sivut; Witte, P., Wolffgang, H.-M. (toim.), *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, 4. painos, Verlag Neue Wirtschafts-Briefe, Herne/Berliini, 2003, s. 145 ja sitä seuraavat sivut, ja Berr, C. J. ja Trémeau, H., *Le droit douanier. Communautaire et national*, 7. painos, Economica, Pariisi, 2006, s. 370 ja sitä seuraavat sivut.

11 – Ks. vastaavasti Witte, P. (toim.), *Zollkodex*, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1994, 92 artiklaa koskeva kommentti, s. 583, jossa erotetaan nimenomaisesti toisistaan passitusmenettelyn päättäminen ja tarkastaminen. Ks. passitusmenettelyn päättämisen ja tarkastamisen eroavaisuuksista myös Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 318.

12 – Tullikoodeksin 92 artiklaa on muutettu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 muuttamisesta ulkoisen passitusmenettelyn osalta 13.4.1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 955/1999 (EYVL L 119, s. 1) 1 artiklan 2 kohdalla. Kyseisen säännöksen 1 kohtaan, jota ei muutettu merkittävästi, lisättiin 2 kohta: "Tulliviranomaiset päättävät ulkoisen passitusmenettelyn silloin, kun he pystyvät lähtötullitoimipaikassa saatavilla olevia ja määrätullitoimipaikassa saatavilla olevia tietoja vertaamalla osoittamaan, että menettely on asianmukaisesti päätetty." Ks. tätä koskeva kommentti Witte, P. (toim.), *Zollkodex*, 4. painos, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 2006, 92 artiklaa koskeva kommentti, s. 1008.

artiklan mukaisesti pidettävä tapahtuneena jäsenvaltiossa, johon lähtötoimipaikka kuuluu, tai jäsenvaltiossa, johon rajatoimipaikka yhteisöön tultaessa kuuluu ja johon rajanylitystodistus on annettu.

57. Asetuksen N:o 2454/93 379 artiklassa säädetään, että tällaisessa tapauksessa lähtötoimipaikan valtion on ilmoitettava siitä passituksesta vastaavalle viimeistään yhdentoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä ja vaadittava tätä esittämään todiste passituksen säännönmukaisuudesta. Kolmen kuukauden määräajan päätyttyä toimivaltaisen jäsenvaltion on kannettava kyseiset tullit, jotka on kirjattava tämän jälkeen yhteisön omien varojen tilille asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan mukaisesti eli viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä.

2. TIR-carnet'hen perustuva menettely

58. TIR-yleissopimus allekirjoitettiin Genevessä (Sveitsi) 14.11.1975, ja Italia on tämän yleissopimuksen sopimuspuoli. [13] Euroopan talousyhteisö hyväksyi tämän yleissopimuksen 25.7.1978 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2112/78. [14] Yleissopimus tuli voimaan yhteisön osalta 20.6.1983. [15]

59. TIR-yleissopimuksen 4 artiklassa määrätään, että TIR-menettelyn nojalla kuljetettujen tavaroiden osalta ei tule vaatia vienti- tai tuontitullien ja -verojen maksua eikä talletusta välitullitoimipaikoissa. Jotta näihin helpotuksiin voidaan vedota, edellytetään, että tavaroiden on oltava koko kuljetuksen ajan merkittyinä yhtenäiseen asiakirjaan, TIR-carnet'hen, jonka avulla voidaan valvoa passituksen säännönmukaisuutta.

60. Jos TIR-carnet'ta ei ole lähtöleimattu, tullaustoimenpidettä ei ole suoritettu säännönmukaisesti. TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa määrätään tällaisen tapauksen varalta, että toimivaltaisten viranomaisten on yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ne ovat hyväksyneet TIR-carnet'n, kirjallisesti ilmoitettava takaajayhdistykselle, ettei lähtöleimausta ole suoritettu. Tullien maksamista koskeva vaatimus on TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti esitettävä takaajayhdistykselle

13 – Italia allekirjoitti TIR-yleissopimuksen 28.12.1976 ja ratifioi sen 20.12.1982. Tiedot tämän yleissopimuksen allekirjoittaneista sopimuspuolista ovat saatavilla internetsivuilla http://untreaty.un.org/ENGLISH/bible/englishinternetbible/partI/chapterXI/subchapA/treaty16.asp.

14 – TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevan Genevessä 14 päivänä marraskuuta 1975 tehdyn tulliyleissopimuksen tekemisestä 25.7.1978 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2112/78 (EYVL L 252, s. 1).

15 – Sen jälkeen kun TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskeva tulliyleissopimus (TIR-yleissopimus) (EYVL L 31, s. 13) tuli voimaan.

aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua ja viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yhdistys on saanut ilmoituksen siitä, ettei carnet'ta ole vielä lähtöleimattu. [16]

D *Tullivelka*

62. Ensimmäinen ratkaistava kysymys koskee sitä, ovatko Italian viranomaiset velvollisia maksamaan korot ja onko tässä tapauksessa syntynyt tullivelka.

61. Jos todetaan, että TIR-carnet'lla suoritettavan kuljetuksen yhteydessä on tapahtunut rikkomus tai säännönvastaisuus, tämän jäsenvaltion on – kuten asetuksen N:o 2454/93 454 artiklassa säädetään – perittävä takaisin mahdollisesti kannettavat tullit ja muut maksut *yhteisön* tai kansallisten *säännösten mukaisesti*. Heti kun toimivaltaiset viranomaiset saavat hyväksyttävän perusteen tullien perimiseksi takaajayhdistykseltä, niiden on kirjattava ne yhteisön omien varojen tilille asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan mukaisesti. Tämä merkitsee sitä, että jäsenvaltion ja yhteisön väliseen suhteeseen sovelletaan yhteisön oikeutta omien varojen ja tällaisten varojen yhteisön tilille kirjaamisen osalta. Tästä syystä omia varoja koskevia yhteisön oikeussääntöjä sovelletaan nyt käsiteltävässä asiassa myös TIR-yleissopimuksen noudattamatta jättämisen seurauksena syntyvien omien varojen kirjaamiseen.

63. Tämän kysymyksen osalta on selvennettävä, että on erotettava toisistaan yhtäältä tullivelan syntymisen lainsäädännöllinen perusta tai suhde, josta se syntyy, ja toisaalta lainsäädännöllinen perusta tai suhde, josta syntyy jäsenvaltion velvollisuus kirjata yhteisön omat varat tilille. [17] Tullisäännöksissä säädetään jäsenvaltioiden ja yritysten välisistä suhteista tulli-ilmoitusten osalta sekä tuonti- ja vientitullien määräämisestä ja kantamisesta. [18] Yhteisön ja jäsenvaltioiden välisistä suhteista omien varojen toteamisen ja käytettäväksi saattamisen osalta säädetään sen

16 – Ks. tarkemmin ulkoisesta passitusjärjestelmästä TIR-carnet'lla esim. Kampf, H.-J., "Das Versandverfahren mit Carnet TIR", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, nro 6/2002, s. 182; Berr, C. J. ja Trémeau, H., *Le droit douanier. Communautaire et national*, 7. painos, Economica, Pariisi, 2006, s. 385.

17 – Lisättäköön tässä yhteydessä, että tullit eivät ole ainoita yhteisön omien varojen lähteitä. Omia varoja saadaan myös jäsenvaltioiden BKT-maksuista tai alv:stä. Ks. yksityiskohtaisempia tietoja yhteisön omista varoista Messal, R. ja Klein, A., "Finanzlasten und Eigenmittelstruktur der Europäischen Gemeinschaft", *Europäisches Wirtschafts- und Steuerrecht*, täydennysosa nro 11/1993, s. 1 ja sitä seuraavat sivut; Aubert, M.-H., *Rapport: Système des ressources propres des Communautés européennes*, Assemblée nationale (Documents d'information de l'Assemblée nationale. Onzième législature; nro 3436), Pariisi, 2001. Ks. tulleista omien varojen lähteenä esim. Meermagen, B., *Beitrags- und Eigenmittelsystem. Die Finanzierung inter- und supranationaler Organisationen, insbesondere der Europäischen Gemeinschaften*, Beck, München, 2002, s. 152. Ks. yhteisön mahdollisista uusista omista varoista Plasschaert, S., "Towards an Own Tax Resource for the European Union? Why? How? And when?", *European Taxation*, nro 11/2004, s. 470 ja sitä seuraavat sivut.

18 – Ks. julkisasiamies Geelhoedin asiassa C-392/02, komissio v. Tanska, 10.3.2005 antama ratkaisuehdotus (Kok. 2005, s. I-9811, 62 kohta); ks. myös ratkaisuehdotus, jonka annoin 10.7.2007 asiassa C-19/05, komissio v. Tanska (Kok. 2007, s. I-8597, 65 kohta).

sijaan omia varoja koskevissa oikeussäännöissä.

64. Komissio väittää kanteessaan, että jos lähtötullitoimipaikka ei saa todistetta tullimenettelyn tarkastamisesta määräajassa, tullaustoimenpidettä on pidettävä säännönvastaisena, mikä johtaa tullivelan syntymiseen. Italia sitä vastoin väittää, että tullivelkaa ei ole missään vaiheessa syntynyt, koska lähetys on esitetty määräajassa määrätullitoimipaikassa; sen mielestä tullivelan syntymiseen ei vaikuta se, että määrätullitoimipaikka on lähettänyt vahvistuksen tullaustoimenpiteen säännönmukaisuudesta liian myöhään.

65. Näiden väitteiden osalta on aluksi selvennettävä nyt käsiteltävään asiaan liittyvää todellista tilannetta. Lähtötullitoimipaikka on vahvistanut määräajan tavaran esittämiselle määrätullitoimipaikassa. [19] Tavara on esitetty määrätullitoimipaikassa määräajan kuluessa, mutta tämä ei ole tämän jälkeen toimittanut viipymättä lähtötullitoimipaikkaan asiakirjoja, joilla tämä olisi pitänyt todistaa. [20]

66. Asetuksen N:o 2454/93 379 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos ”lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa”, lähtötoimipaikan on ilmoitettava siitä passituksesta vastaavalle. Tarkan sanamuodon mukaisen tulkinnan perusteella tätä säännöstä ei voida todellisuudessa soveltaa nyt käsiteltävään asiaan, jossa tavara on esitetty määräajan kuluessa määrätullitoimipaikassa mutta lähtötullitoimipaikalle ei ole ilmoitettu siitä. Tästä huolimatta katson, että tätä säännöstä on tulkittava lähtötullitoimipaikan näkökulmasta eli siten, että jos tälle toimipaikalle ei ole ilmoitettu siitä, että tavara on esitetty määräajan kuluessa, sen on katsottava, että tavaraa ei ole esitetty määrätullitoimipaikassa. [21] Jos asetuksen N:o 2454/93 379 artiklan 1 kohdan osalta omaksuttaisiin toisenlainen tulkinta, menettelyllä, jolla pyritään osoittamaan kyseisen artiklan 2 kohdan perusteella passituksen säännönmukaisuus, ei olisi mitään merkitystä. Jos 379 artiklan 1 kohdassa säädettäisiin ainoastaan tilanteista, joissa tavaraa ei todellisuudessa ole esitetty määrätullitoimipaikassa, ei olisi tämän jälkeen mahdollista todistaa, että tavara on esitetty määrätullitoimipaikassa. Tätä perustelua tukee asetuksen N:o 2454/93 380 artiklan a alakohta, jonka mukaan todiste passituksen säännönmukaisuudesta voidaan esittää ”tulliviranomaisten oikeaksi todistamalla asiakirjalla, jossa vahvistetaan, että kyseiset tavarat on esitetty määrätoimipaikassa”.

19 – Asetuksen N:o 2454/93 348 artiklan 1 kohdassa säädetään mm., että lähtötoimipaikan on ”asetettava määräaika, jonka kuluessa tavarat on esitettävä määrätoimipaikassa”.

20 – Asetuksen N:o 2454/93 356 artiklan 2 kohdan mukaan määrätoimipaikan on – sen jälkeen kun tavarat on esitetty – ”merkittävä suoritetut tarkastukset T1-asiakirjaan, lähetettävä yksi kappale *viipymättä* lähtötoimipaikkaan ja säilytettävä toinen kappale”. Kursivointi tässä.

21 – Witte, P. (toim.), *Zollkodex*, C. H. Beck’sche Verlagsbuchhandlung, München, 1994, väittää asetuksen N:o 2454/93 378–380 artiklaa koskevassa kommentissaan (s. 570), että asetuksen N:o 2454/93 378–380 artiklaa voidaan soveltaa siinä tapauksessa, että tavarat eivät ole saapuneet määrätullitoimipaikkaan tai tullimenettelyn tarkastuksesta ei ole esitetty todistetta ja että tällaisessa tapauksessa on pääteltävä, että tavara on saatettu vapaaseen liikkeeseen Euroopan talousalueella.

67. Koska lähtötullitoimipaikan näkökulmasta lähetystä ei siis ole esitetty määrätullitoimipaikassa, lähtötullitoimipaikan on vaadittava passituksesta vastaavalta todistusta passituksen säännönmukaisuudesta. Jos se ei vaadi tätä todistusta passituksesta vastaavalta, seuraus tästä laiminlyönnistä on lähtötullitoimipaikalle (eikä passituksesta vastaavalle) mielestäni sama kuin siinä tapauksessa, että tämä toimipaikka ei saa passituksesta vastaavalta todistusta passituksen säännönmukaisuudesta – eli asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan mukaisesti syntyy yhteisön omiin varoihin kuuluva maksu ja siten lähtötullitoimipaikan velvollisuus kirjata se yhteisön omien varojen tilille.

68. Asiassa komissio vastaan Saksa [22] ja komissio vastaan Alankomaat [23] annetuista tuomioista, joihin komissio viittaa, ilmenee, että silloin kun ”ulkoisen passituksen järjestelmässä olevia lähetyksiä ei ole lähtötullitoimipaikan määräämässä ajassa esitetty määrätullitoimipaikassa, tullivelan katsotaan syntyneen ja passituksesta vastaavan katsotaan olevan tullivelallinen”. [24] Tätä näkemystä tukee myös ratkaisuehdotus, jonka julkisasiamies Stix-Hackl esitti näissä kahdessa asiassa ja jossa hän korosti, että asetuksen N:o 2454/93 378 artiklan 1 ja 2 kohdasta – siis silloin kun lähetystä ei ole esitetty määräajan kuluessa määrätullipaikassa – seuraa, että tullivelan ja passituksesta vastaavan tullivelallisuuden ”oletetaan lain mukaan” syntyvän. [25] Tätä oikeuskäytäntöä voidaan soveltaa analogisesti tapaukseen, jossa lähtötullitoimipaikka ei ole saanut todistetta siitä, että tavara on esitetty määrätullitoimipaikassa.

69. Tästä syystä, toisin kuin komissio väittää, tässä tapauksessa ei voida sanoa, että tullivelka olisi todellisuudessa syntynyt. Sen jälkeen kun lähtötullitoimipaikan tavaran esittämiselle määrätullitoimipaikassa asettama määräaika on päättynyt, on näet syntynyt ainoastaan tullivelkaa koskeva *olettama*. [26] Tätä olettamaa vastaan hyväksytään vastakkaisia todisteita (praesumptio iuris tantum), ja se on siis mahdollista kumota, jos asianomainen oikeussubjekti osoittaa, että tullaustoimenpide on tarkastettu säännönmukaisesti. Todistustaakka on tällaisessa tapauksessa henkilöllä, joka kiistää olettaman paikkansapitävyyden. [27] Sen kysymyksen osalta, kenellä on oikeus riitauttaa tämä olettama, on erotettava toisistaan kaksi tapausta.

70. Ensimmäinen tapaus on se, että lähtötullitoimipaikka on vaatinut passituksesta vastaavalta todistetta passituksen säännönmukaisuudesta asetuksen N:o 2454/93 379 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kuten julkisasiamies Stix-Hackl korosti asiassa komissio vastaan Alankomaat (asia C-460/01) ja asiassa komissio vastaan Saksa

22 – Em. asia C-104/02, komissio v. Saksa.

23 – Em. asia C-460/01, komissio v. Alankomaat.

24 – Em. asia C-104/02, komissio v. Saksa, tuomion 81 kohta ja em. asia C-460/01, komissio v. Alankomaat, tuomion 72 kohta.

25 – Julkisasiamies Stix-Hacklin em. asiassa C-460/01, komissio v. Alankomaat, ja em. asiassa C-460/01, komissio v. Saksa, 13.7.2004 antama ratkaisuehdotus (Kok. 2005, s. I-2613, 53 kohta).

26 – Näkemystä, jonka mukaan kyseessä on tullivelkaa koskeva olettama, tukee oikeuskirjallisuudessa myös Dulmet, A., ”Dette douanière et ressources propres des Communautés”, *Europe*, nro 206/2005, s. 22.

27 – Prim. Henninger, M., *Die Frage der Beweislast im Rahmen des UN – Kaufrechts. Zugleich eine rechtsvergleichende Grundlagenstudie zur Beweislast*, VVF, München, 1995, s. 53.

(asia C-104/02) antamansa ratkaisuehdotuksen [28] 49 kohdassa, passituksesta vastaava voi sellaisessa tapauksessa passituksen säännönvastaisuutta koskevan ilmoituksen tekemistä seuraavan kolmen kuukauden määräajan kuluessa kiistää tullivelan olemassaoloa koskevan olettaman osoittamalla, että säännönvastaisuus ei johtunut sen käyttäytymisestä. Tämän määräajan päätyttyä passituksesta vastaava ei voi enää kiistää tullivelan olemassaoloa koskevaa olettamaa, mutta tulliviranomaiset voivat sitä vastoin riitauttaa sen osoittamalla, että tavara on esitetty määräajan kuluessa määrätullitoimipaikassa. Jälkimmäinen tapaus on se, että lähtötullitoimipaikka ei ole vaatinut mitään todistetta passituksesta vastaavalta. Sellaisessa tapauksessa mielestäni sekä passituksesta vastaava että tulliviranomaiset voivat kiistää tullivelan olemassaoloa koskevan olettaman myös sen jälkeen kun on kulunut 14 kuukautta siitä päivästä, jona tavara hyväksyttiin passitukseen.

71. Tässä tapauksessa on siis katsottava, että on syntynyt tullivelkaa koskeva olettama, joka on kumottu, kun määrätullitoimipaikka on esittänyt lähtötullitoimipaikalle todisteen siitä, että tavara on saapunut määräajan kuluessa määrätullitoimipaikkaan.

28 – Alaviitteessä 25 mainittu julkisasiamies Stix-Hacklin antama ratkaisuehdotus.

E *Kirjaamista yhteisön omiin varoihin koskeva velvoite*

72. Toinen ratkaistava kysymys on se, oliko Italian viranomaisilla velvollisuus kirjata omat varat yhteisön omien varojen tilille. Jotta voidaan todeta yhteisölle kuuluva maksu omista varoista, on sovellettava asetuksen N:o 1552/89 2 artiklaa tai asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklaa.

73. Komissio mainitsee kanteessa sekä asetuksen N:o 1552/89 että asetuksen N:o 1150/2000, jolla ensin mainittu asetus korvattiin 31.5.2000. Tästä syystä on selvennettävä aluksi, kumpaa asetusta sovelletaan nyt käsiteltävään asiaan. [29] Molempien asetusten säännösten soveltamisen osalta on selvennettävä, että jos yhteisön oikeus muuttuu oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana, komissiolla on oikeus vaatia sellaisten jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista, jotka perustuvat yhteisön toimen alkuperäiseen mutta myöhemmin muutettuun versioon, jos kyseisen version mukaiset velvoitteet on sisällytetty myös uusiin säännöksiin tai määräyksiin. [30] Kanteen kohdetta ei sen sijaan pidä laajentaa sellaisiin uusista säännöksistä tai määräyksistä johtuviin velvoitteisiin, joita vastaavia velvoitteita ei

29 – Komissio antoi molemmissa asioissa perustellun lausunnon uuden asetuksen voimaantulon jälkeen; oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä 2003/2241 5.7.2005 ja menettelyssä 2006/2266 12.10.2006.

30 – Ks. esim. asia C-363/00, komissio v. Italia, tuomio 12.6.2003 (Kok. 2003, s. I-5767, 22 kohta).

ole kyseisen toimen alkuperäisessä versiossa, sillä muutoin rikotaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskevia olennaisia menettelymääräyksiä. [31]

74. Asetuksen N:o 1552/89 2 artikla on korvattu asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklalla. Asetuksen N:o 1552/89 2 artiklassa säädettiin, että omiin varoihin kuuluva maksu on todettu, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä; tiedonanto tehdään, kun velallinen tunnetaan ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat kaikkia asiaa koskevia yhteisön säännöksiä ja määräyksiä noudattaen laskea maksun määrän. Asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklassa säädetään sen sijaan, että yhteisöille kuuluvaa maksua omista varoista pidetään todettuna, kun tullilainsäädännössä säädetyt *edellytykset* maksun määrän merkitsemisestä kirjanpitoon ja sen tiedoksiannosta maksuvelvolliselle *on täytetty*. Artiklan sanamuotoa on siten muutettu uuden asetuksen voimaantulon yhteydessä, mistä syystä tässä tapauksessa on otettava huomioon ensimmäisen asetuksen säännös.

75. Italian hallitus on selventänyt istunnossa, että Italian viranomaiset eivät ole ilmoittaneet passituksesta vastaavalle tämän maksettavana olevaa määrää. Tästä riippumatta yhteisölle kuuluva maksu omista varoista on syntynyt heti kun asetuksen N:o 2454/93 379 artiklan mukaiset määräajat ovat päättyneet eli viimeistään 14 kuukauden kuluessa siitä, kun tavara on esitetty lähtötullitoimipaikassa. TIR-yleissopimuksen tapauksessa yhteisölle kuuluva maksu on syntynyt silloin, kun yleissopimuksen 11 artiklan mukaiset määräajat ovat päättyneet eli sellaisen ajanjakson aikana, joka voi vaihdella vähintään yhdestä vuodesta kolmesta kuukaudesta – yhteensä siis 15 kuukaudesta – enintään kolmeen vuoteen TIR-carnet'n hyväksymisestä.

76. Italian viranomaisten olisi pitänyt kirjata yhteisölle kuuluva maksu omiin varoihin asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, ja siinä säädetään, että maksut, jotka on todettu 2 artiklan mukaisesti, otetaan kirjanpitoon viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä. Asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan kanssa samansisältöinen säännös sisältyy asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan a alakohtaan; edellä mainittujen periaatteiden nojalla on näin ollen mahdollista soveltaa myös myöhempää asetusta. Oikeuskäytännöstä ilmenee, että jäsenvaltiot eivät voi jättää toteamatta saatavia, vaikka ne kiistäisivät ne, koska muutoin hyväksyttäisiin se, että jäsenvaltio voisi mielivaltaisella menettelyllään järkyttää yhteisön taloudellista tasapainoa. [32] Jäsenvaltiot saavat vapautuksen todettuja oikeuksia vastaavien määrien asettamisesta komission käyttöön ainoastaan, jollei perintää

31 – Em. asia komissio v. Italia, tuomion 22 kohta ja asia C-275/04, komissio v. Belgia, tuomio 5.10.2006 (Kok. 2006, s. I-9883, 35 kohta).

32 – Asia C-96/89, komissio v. Alankomaat, tuomio 16.5.1991 (Kok. 1991, s. I-2461, 37 kohta); asia C-348/97, komissio v. Saksa, tuomio 15.6.2000 (Kok. 2000, s. I-4429, 64 kohta) ja asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomio 15.11.2005 (Kok. 2005, s. I-9811, 60 kohta).

ole voitu toteuttaa ylivoimaisen esteen vuoksi, tai kun osoittautuu, että jäsenvaltioista riippumattomista syistä on täysin mahdotonta toteuttaa perintää. [33]

77. Edellä mainittujen määräaikojen päätyttyä omien varojen kirjaamista yhteisön tilille koskevan velvoitteen syntymiseksi riittää olettama tullivelan olemassaolosta. Tältä kannalta ei ole siis merkityksellistä, tiesikö lähtötullitoimipaikka varmasti, oliko tullivelka syntynyt passituksesta vastaavalle. Tullitoimipaikan kannalta kyseistä tullivelkaa pidetään olemassa olevana, ja tämän olettaman johdosta sen on kirjattava summa yhteisön omien varojen tilille. Sillä, mikä on passituksesta vastaavan näkökulmasta ongelma, johon Italian hallitus nojautuu huomautuksissaan, ei ole tässä tapauksessa ratkaisevaa merkitystä; sillä, että samalle passituksesta vastaavalle ei ole *todellisuudessa* syntynyt tullivelkaa tullikoodeksin 204 artiklan nojalla, on merkitystä lähtötullitoimipaikalle vain siitä hetkestä, jona toimipaikka saa tulliasiakirjat ja toteaa, että tullaustoimenpiteessä ei ole todettu säännönvastaisuutta ja että tullimenettely on tarkastettu. Voidaan siis todeta, että passituksesta vastaava on täyttänyt velvoitteensa ulkoisen passitusmenettelyn yhteydessä sillä hetkellä, kun se on esittänyt määrätullitoimipaikalle tavaran ja siihen liittyvät asiakirjat, kun taas lähtötullitoimipaikka on täyttänyt velvoitteensa, silloin kun se on tutkinut tullausasiakirjat ja todennut, että ulkoisen passitusmenettelyn yhteydessä ei ole tapahtunut säännönvastaisuutta.

78. Italian viranomaisilla on siis ollut velvollisuus kirjata omat varat yhteisön tilille.

F *Viivästyskorot*

79. Kolmas ja ratkaiseva kysymys tässä asiassa on se, onko sen tullitoimipaikan jäsenvaltion, jolla oli velvollisuus kirjata omat varat yhteisön omien varojen tilille, maksettava viivästyskorkoja siitä päivästä, jona velvollisuus kirjata nämä varat yhteisön tilille syntyi, siihen päivään, jona tullivelan olemassaoloa koskeva olettama kumottiin. Kyseessä on siis ajanjakso, jonka aikana omien varojen olisi pitänyt olla yhteisön tilillä, jos jäsenvaltion tulliviranomaiset olisivat kirjanneet nämä varat ajoissa.

33 – Em. asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomion 66 kohta. Ks. myös asiassa C-19/05, komissio v. Tanska, 10.7.2007 antamani ratkaisuehdotus (74 kohta).

80. Asetuksen N:o 1552/89 11 artiklassa säädetään viivästyskorkojen osalta, että jäsenvaltion on maksettava korkoa *"kaikista"* yhteisön omien varojen tilille tehtävien tuloutusten *"viivästyksistä"*. [34] Sama säännös on asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa. Tämän lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että velvollisuus todeta yhteisöjen omat varat, velvollisuus kirjata ne komission tileihin määräajassa ja velvollisuus maksaa viivästyskorot liittyvät erottamattomasti toisiinsa. [35] Nämä korot on maksettava siitä riippumatta, mikä on syynä viivästykseen siirrettäessä varoja komission tileille. [36] Tästä seuraa oikeuskäytännön mukaan, ettei tilannetta, jossa jäsenvaltio on todennut omat varat muttei kuitenkaan ole suorittanut niitä komissiolle, ole erotettava tilanteesta, jossa jäsenvaltio on virheellisesti jättänyt kyseiset varat toteamatta. [37]

81. Nämä periaatteet ovat mielestäni kuitenkin sovellettavissa vain silloin, jos tullivelka on todellisuudessa olemassa, tai vain siihen saakka, kun on voimassa sen olemassaoloa koskeva olettama ja varat ovat siis todellisuudessa erääntyneet maksettaviksi. Näiden periaatteiden soveltaminen ei ole sen sijaan mahdollista silloin, kun ilmenee, että tullivelkaa ei todellisuudessa ollut olemassa ja että yhteisön oikeus omiin varoihin tehtävään kirjaukseen tai oikeus jo kirjattuihin omiin varoihin lakkaa näin ollen olemasta.

82. Tässä yhteydessä on selvennettävä yksityiskohtaisemmin yhteyttä jäsenvaltion ja yrityksen välisen suhteen (tullioikeudellinen suhde) oikeudellisen sääntelyn sekä jäsenvaltion ja yhteisön välisen suhteen (yhteisön omiin varoihin liittyvä suhde) oikeudellisen sääntelyn välillä. Yleisen näkemyksen mukaan yhteisön taloudellisten etujen suoja ei perustu tulliunionin perustamiseen vaan se on itsenäinen tavoite, joka sijaitsee perustamissopimuksen viidennen osan II osastossa (Varainhoitoa koskevat määräykset) eikä kolmannessa osassa, jossa määrätään yhteisön politiikasta ja I osaston 1 luvussa muun muassa tulliliitosta. [38] Tästä huolimatta – kuten ilmenee julkisasiamies Geelhoedin asiassa komissio vastaan Tanska antamasta ratkaisuehdotuksesta – tullilainsäädännön ja yhteisön omia varoja koskevien oikeusnormien välillä on yhteys siinä mielessä, että toimivaltaisten kansallisten tulliviranomaisten on määriteltävä, määrättävä ja kannettava omiksi varoiksi todetut tullit toimivaltaisten kansallisten tulliviranomaisten välityksellä. [39] Jäsenvaltioiden on siis toteutettava kaikki tarpeelliset toimet asettaakseen yhteisön käyttöön ne omat varat, joihin sillä on oikeus. Jäsenvaltiot vapautetaan tästä velvollisuu-

34 – Kursivointi tässä.

35 – Em. asia C-96/89, komissio v. Alankomaat, tuomion 38 kohta; em. asia C-104/02, komissio v. Saksa, tuomion 45 kohta ja em. asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomion 67 kohta.

36 – Em. asia C-96/89, komissio v. Alankomaat, tuomion 38 kohta; em. asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomion 67 kohta; em. asia C-275/04, komissio v. Belgia, tuomion 74 kohta ja asia C-378/03, komissio v. Belgia, tuomio 5.10.2006 (Kok. 2006, s. I-9805, 53 kohta).

37 – Em. asia C-96/89, komissio v. Alankomaat, tuomion 38 kohta ja em. asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomion 67 kohta.

38 – Ks. vastaavasti asia C-209/97, komissio v. neuvosto, tuomio 18.11.1999 (Kok. 1999, s. I-8067, 29 kohta). Ks. oikeuskirjallisuudesta Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 52–53.

39 – Ks. julkisasiamies Geelhoedin em. asiassa C-392/02, komissio v. Tanska, antaman ratkaisuehdotuksen 62 kohta. Oikeuskirjallisuudessa Berr, C. J. ja Natarel, E. korostavat, että tullien kantamiseen sovelletaan ennen kaikkea tullisäännöksiä, kun puolestaan omia varoja koskevia säännöksiä sovelletaan vasta tullien kantamista myöhemmässä vaiheessa. Ks. Berr, C. J. ja Natarel, E., "Chronique de jurisprudence du Tribunal et de la Cour de justice des Communautés européennes. Échanges commerciaux", *Journal du droit international*, nro 2/2007, s. 633.

desta ainoastaan, jos perintää ei ole voitu toteuttaa ylivoimaisen esteen vuoksi tai jos jäsenvaltioista riippumattomista syistä on täysin mahdotonta toteuttaa perintää. [40]

83. Tietyissä tapauksissa tullioikeudellinen suhde voidaan pitää täysin erillään yhteisön omiin varoihin liittyvästä suhteesta. Yhteisöjen tuomioistuin käsitteli tällaista tapausta asiassa De Haan. [41] Yhteisöjen tuomioistuin tunnusti tässä yhteydessä sen, että velvollisuus kirjata yhteisöille kuuluvat maksut omiin varoihin ja jäsenvaltioiden toimivalta vaatia tullivelan maksamista passituksesta vastaavalta eroavat toisistaan. Yhteisöjen tuomioistuin korosti kyseisen tuomion 34 kohdassa, että vaikka se, että tulliviranomaiset jättävät noudattamatta kyseisiä määräaikoja, voi aiheuttaa sen, että asianomainen jäsenvaltio joutuu maksamaan viivästyskorkoa yhteisöille omien varojen käyttöön asettamista koskevan menettelyn osalta, kyseinen noudattamatta jättäminen ei kuitenkaan merkitse sitä, ettei tullivelka olisi perittävissä tai ettei viranomaisilla olisi oikeutta toimittaa jälkikantoa. Yhteisöjen tuomioistuin on korostanut myöhemmässä oikeuskäytännössään, että vaikka jäsenvaltion tulliviranomaisten erehdyksestä seuraakin se, että velallisen ei ole suoritettava kyseessä olevien tullien määrää, tällainen erehdys ei voi saattaa kyseenalaiseksi tuolla jäsenvaltiolla olevaa velvollisuutta maksaa sekä omien varojen määrä että viivästyskorot näiden varojen kirjaamisesta tileihin liian myöhään. [42]

84. Tilanne, jossa on olemassa tullivelka ja jossa jäsenvaltio *ei voi ryhtyä sen kantamiseen* sen tulliviranomaisten tekemien virheiden vuoksi, ja tilanne, jossa ilmenee myöhemmin, että tullivelvoitetta *ei ole olemassa*, kuten tässä tapauksessa, eroavat kuitenkin olennaisesti toisistaan. Tästä syystä yhteisöjen tuomioistuimen asiassa De Haan antamassaan tuomiossa [43] kehittämiä periaatteita ei voida soveltaa tällaiseen tapaukseen.

85. Tässä tapauksessa ei voida myöskään väittää, että sen jälkeen kun jäsenvaltiolle on syntynyt velvollisuus kirjata omat varat yhteisön omien varojen tilille, jäsenvaltion ja yhteisön välisestä suhteesta tulee täysin riippumaton jäsenvaltion ja passituksesta vastaavan välisestä suhteesta. Myös komissio

40 – Ks. asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 17 artiklan 1 ja 2 kohta. Ks. oikeuskäytännöstä esim. em. asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomion 66 kohta. Ks. oikeuskirjallisuudesta Meisse, É., ”Application du système des ressources propres des Communautés”, *Europe*, nro 346/2006, s. 9.

41 – Asia C-61/98, De Haan, tuomio 7.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5003).

42 – Ks. vastaavasti em. asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomion 63 kohta. Ks. myös em. asiassa C-19/05, komissio v. Tanska, antamani ratkaisuehdotuksen 61 kohta.

43 – Em. asia De Haan.

myöntää implisiittisesti sen, että nämä kaksi järjestelmää ovat yhteydessä senkin jälkeen, kun on syntynyt velvollisuus kirjata omat varat yhteisön tilille. Jos komissio olisi katsonut, että velvollisuus omien varojen kirjaamiseen on olemassa myös silloin, kun ilmenee, että tullivelkaa ei ole syntynyt, se olisi vaatinut kanteessa yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen myös sillä perusteella, että näitä varoja ei ollut kirjattu yhteisön tilille. Komissio korostaa sen sijaan perusteluissaan sitä, että sen jälkeen kun on todettu, että tullivelkaa ei ole, ei ole enää myöskään kirjaamista omiin varoihin koskevaa velvollisuutta.

86. Omien varojen järjestelmän täydellinen riippumattomuus tulleja koskevasta oikeudellisesta järjestelmästä ei ole mahdollinen toisestakaan syystä. Tullikoodeksin 236 artiklassa näet säädetään, että tuonti- tai vientitullit on palautettava, ”jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen”. [44] Myös yhteisöjen tuomioistuin on todennut oikeuskäytännössään, että passituksesta vastaava voi vaatia suoritettujen summien palauttamista, jos ilmenee, että tullaustoimenpide on viety säännönmukaisesti päätökseen. [45] Jos siis passituksesta vastaava voi vaatia jäsenvaltiolta perusteettomasti suoritettujen summien palauttamista, kun jäsenvaltiolle – tästä riippumatta – kuuluisi edelleen velvollisuus kirjata nämä varat yhteisön tilille, kyseinen jäsenvaltio joutuisi maksamaan saman summan kahteen kertaan – yhden kerran yhteisölle ja toisen kerran passituksesta vastaavalle. Tämä ei mielestäni kuitenkaan voi olla tullilainsäädännön eikä yhteisön omia varoja koskevan lainsäädännön tavoitteena.

87. On siis todettava, että sinä päivänä, jona olettama tullivelan olemassaolosta on kumottu, on lopputuloksena myös se, että omia varoja on kirjattu lainvastaisesti yhteisön tilille. Tätä toteamusta ei muuta se, että sen ajanjakson aikana, jona tullivelan olemassaoloa koskeva olettama oli vielä voimassa, kansallisilla tulliviranomaisilla oli velvollisuus kirjata omat varat tileihin.

88. Omia varoja koskevan yhteisön oikeuden toteutumatta jäämisellä on merkityksellisiä seurauksia myös niiden korkojen kannalta, joita jäsenvaltio joutuu mahdollisesti suorittamaan siitä, että kyseisten omien varojen kirjaaminen on tapahtunut liian myöhään. Tältä osin on mielestäni todettava, että koska yhteisön oikeus omiin varoihin ei ole toteutunut, myöskään sen oikeus viivästyskorkoihin mahdollisesta omien varojen viivästyneestä kirjaamisesta ei ole toteutunut. Tätä toteamusta on mahdollista tukea usein eri perusteluin.

44 – Tullikoodeksin 236 artiklan 2 kohdan mukaan passituksesta vastaava voi hakea palautusta kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona nämä tullit on annettu tiedoksi sille. Ks. passituksesta vastaavan tästä oikeudesta myös Lyons, T., *EC Customs Law*, Oxford University Press, Oxford, 2001, s. 411; Lux, M., *Guide to Community Customs Legislation*, Bruylant, Bryssel, 2002, s. 494; Berr, C. J. ja Trémeau, H., *Le droit douanier. Communautaire et national*, 7. painos, Economica, Pariisi, 2006, s. 237 ja sitä seuraavat sivut.

45 – Ks. vastaavasti em. asia C-104/02, komissio v. Saksa, tuomion 88 kohta.

89. Omien varojen kirjaamista koskeva velvollisuus ja korkojen maksamista viivästyneestä tileihin kirjaamisesta koskeva velvollisuus ovat keskenään yhteydessä samalla tavoin kuin päävelvoite ja sivuvelvoite. Koska ei ole enää olemassa tileihin kirjaamista koskevaa velvollisuutta – eli päävelvoitetta –, myöskään sivuvelvoitetta viivästyskorkojen maksamiseen tämän tileihin kirjaamisen osalta ei accessorium sequitur principale -periaatteen mukaisesti ole olemassa. Viivästyskorot ovat tietenkin siviilioikeudelle tyypillinen instituutio, mutta tähän instituutioon liittyviä perusperiaatteita on mahdollista soveltaa analogisesti julkisoikeudelliseen tullilainsäädäntöön ja yhteisön omia varoja koskevaan lainsäädäntöön. Kun siviilioikeutta sovelletaan analogisesti, todetaan, että viivästyskorot liittyvät aina päävelan maksamiseen.

90. Viivästyskorkoihin sovellettava yhteisön johdettu oikeus perustuu periaatteeseen, jonka mukaan korot ovat sivuvelvoite. [46] Tämä periaate on tunnustettu myös useiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden oikeudessa. [47] Se, että korot ovat sivuvelvoite, perustuu myös yhteisön oikeuden yhdenmukaistamista valmistelevien eri asiantuntijatyöryhmien asiakirjoihin ja kansainvälisen oikeuden sopimuksiin. Siten esimerkiksi yhteistä viitekehystä koskevan luonnoksen *(Draft Common Frame of Reference)* III.-3:708(1) artiklassa määrätään, että velallisen on maksettava viivästyskorot, jos tietty rahasumma maksetaan liian myöhään. [48] Vastaava määräys sisältyy Euroopan sopimusoikeuden periaatteiden *(Principles of European Contract Law)* 4.507(1) artiklaan. [49] Myös kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista tehdyn yleissopimuksen 78 artiklassa määrätään, että jos sopijapuoli ei maksa kauppahintaa tai muuta erääntynyttä rahamäärää, toisella sopijapuolella on oikeus saada sille korkoa. [50] Missään edellä mainituista asiakirjoista ei määrätä tilanteesta, jossa velkojalla olisi oikeus viivästyskorkoihin myös siinä tapauksessa, että erääntyneen summan maksuvelvoitetta ei enää ole olemassa.

46 – Ks. kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 29.6.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/35/EY (EYVL L 200, s. 35) 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohta, jossa säädetään, että ”velkojalla on oikeus viivästyskorkoon, mikäli – – velkoja ei ole saanut erääntynyttä määrää ajoissa – –”. Summan on siis oltava todellisuudessa erääntynyt, jotta velkoja voi vaatia viivästyskorkoja.

47 – Mainittakoon vain muutamia oikeusjärjestyksiä, joissa on voimassa periaate, jonka mukaan korkoja on maksettava ainoastaan erääntyneen summan viivästyneestä maksamisesta: Belgian oikeus (Code civil, 1153 §); Tšekin oikeus (Občanský zakonik, 121 §:n 3 momentti ja 517 §:n 2 momentti); Viron oikeus (võlaõigusseadus, 113 §:n 1 momentti); Ranskan oikeus (Code civil, 1153 §); Italian oikeus (Codice civile, 1224 §); Saksan oikeus (Bürgerliches Gesetzbuch, 288 §:n 1 momentti); Portugalin oikeus (Código civil, 561 §); Romanian oikeus (Cod civil, 1082–1089 §); Slovenian oikeus (Obligacijskega zakonika, 378 §) ja Espanjan oikeus (Código civil, 1108 §).

48 – Draft Common Frame of Reference -nimisen luonnoksen III.-3:708(1) artiklassa määrätään seuraavaa: ”If payment of a sum of money is delayed, whether or not the non-performance is excused, the creditor is entitled to interest on that sum – –.” Ks. von Bar ym. (toim.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Interim Outline Edition*, Zellier, München, 2008, s. 170. Yhteinen viitekehys ei tällä hetkellä kuulu pakottavaan yhteisön oikeuteen.

49 – Principles of European Contract Law -nimisten periaatteiden 4.507(1) artiklassa määrätään seuraavaa: ”If payment of a sum of money is delayed, the aggrieved party is entitled to interest on that sum – –.” Ks. Lando, O. ja Beale, H. (toim.), *Principles of European Contract Law. Part I: Performance, Non-performance and Remedies*, Kluwer Law International, Haag, Lontoo, Boston, 1995, s. 212. Euroopan sopimusoikeuden periaatteet eivät tällä hetkellä kuulu pakottavaan yhteisön oikeuteen.

50 – Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista tehtiin 11.4.1980, ja se tuli voimaan 1.1.1988.

91. Siviilioikeudellisen suhteen kannalta kyseessä on todellisuudessa kaksitasoinen suhde, joka koostuu päävelvoitteesta ja sivuvelvoitteesta, koska maksusuorituksessaan viivästyneen velallisen on maksettava viivästyskorkoja suoraan rahamääräisen päävelvoitteen nojalla. Tässä tapauksessa suhde on sitä vastoin kolmitasoinen: ensin syntyy tullivelka, sen jälkeen velvollisuus kirjata tietty summa omiin varoihin ja lopuksi velvollisuus maksaa viivästyskorkoja siitä, että viimeksi mainittu summa on kirjattu tileihin liian myöhään. Tämän kolmitasoisen suhteen olemassaolo ei voi kuitenkaan mielestäni vaikuttaa siihen toteamukseen, että yhteisöllä ei ole nyt käsiteltävässä asiassa oikeutta viivästyskorkoihin. Yhteisöllä ei ole oikeutta omiin varoihin, jos tullivelan syntymistä koskeva olettama kumotaan, koska yhteisön omia varoja koskeva lakiin perustuva järjestely ei voi olla niin riippumaton tullioikeudellisesta suhteesta, että se voisi olla olemassa täysin riippumatta tullioikeudellisen suhteen yhteydessä syntyvästä velvoitteesta.

92. Viivästyskorkojen luonnetta sivuvelvoitteena koskevien perustelujen asianmukaisuutta tukee se, että tämän perustelun perusta on käyttökelpoinen myös päinvastaisessa tapauksessa eli silloin, jos omat varat – toisin kuin nyt käsiteltävässä asiassa – on *kirjattu tileihin*, joskin liian myöhään, ja jäsenvaltio on maksanut viivästyskorot viivästyneestä tileihin kirjaamisesta, mutta kirjaamisen jälkeen on todettu, että tullivelkaa ei ollut olemassa. Olen asiassa komissio vastaan Tanska antamassani ratkaisuehdotuksessa jo korostanut, että mikäli yhteisö saa tuloja yhteisöjen omina varoina, joihin sillä ei ole oikeutta, yhteisön taloudellista tasapainoa muutetaan jäsenvaltion vahingoksi. [51] Sellaisessa tapauksessa voisi olla kyseessä omaisuuden perusteeton siirto yhteisölle ja siten yhteisön saama perusteeton etu. [52] Jos vastaavassa tapauksessa yhteisön omat varat on kirjattu tileihin liian myöhään ja jäsenvaltio on maksanut korot liian myöhään tapahtuvasta kirjaamisesta, se voisi mielestäni vaatia yhteisöä palauttamaan sekä kyseisen omien varojen summan että maksamansa viivästyskorot.

93. Kuten Italian hallitus perustellusti korostaa, viivästyskorkojen maksamisvelvollisuudesta seuraa nyt käsiteltävässä asiassa se, että niistä tulee seuraamuksen luonteisia. Viivästyskorkojen tarkoituksena voi luonnollisesti olla rangaistuksen määrääminen siltä osin kuin niillä pyritään pakottamaan velallinen suorittamaan maksu ajoissa määräämällä sakko jokaisesta viivästyspäivästä. Myös tällainen korkojen rankaisevuus liittyy

51 – Em. asiassa C-19/05, komissio v. Tanska, 10.7.2007 antamani ratkaisuehdotuksen 89 kohta.

52 – Sama kohta.

kuitenkin päävelvoitteen todelliseen olemassaoloon. [53] Komissio pyrkii tuomioistuimessa esittämällään vaatimuksella selvästi todellisuudessa saamaan täytetyksi olemassa olevan oikeusaukon, joka koskee seuraamuksen määräämistä siitä, että jäsenvaltiot eivät täytä velvoitettaan kirjata omat varat tilille. Tällainen komission pyrkimys voidaan näet ymmärtää, kun otetaan huomioon väärinkäytön ja petosten mahdollisuus omien varojen kirjaamisessa tilille, [54] mutta siitä huolimatta olisi viivästyskorkojen luonteen vastaista, jos ne muodostaisivat tehokkaan seuraamusjärjestelmän yhteisön oikeuden rikkomisesta.

94. Tämä oikeusaukko yhteisön lainsäädännössä olisi mielestäni mahdollista täyttää monin eri tavoin. Komissio voi ehdottaa yhteisön lainsäädäntöön muutosta, jossa säädettäisiin edellä mainituista rikkomisista tehokas seuraamus, myös rahamääräinen seuraamus, joka on riippumaton viivästyskorkojen maksamisesta. Vertailun vuoksi on muistutettava siitä, että periaatteessa myöskään siviilioikeudessa ei ole suljettu pois sitä mahdollisuutta, että velkoja vaatii viivästyneeltä velalliselta lisäkorvausta, joka ei liity viivästyskorkojen maksamiseen. [55] Myös siviilioikeudessa sallitaan siis lisäseuraamukset määräajassa suoritettavaa maksua koskevan velvollisuuden laiminlyönnistä. Tämän lisäksi komissio voi nostaa jäsenvaltiota vastaan EY 226 artiklan nojalla jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen sillä perusteella, että omat varat on kirjattu tileihin liian myöhään. Se, että jäsenvaltio ei ole kirjannut kyseisiä varoja tileihin silloin, kun tullivelan olemassaoloa koskeva olettama oli vielä voimassa, voi mielestäni merkitä sitä, että kyseinen valtio ei ole noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan. Kysymys kirjaamista tileihin koskevan velvoitteen laiminlyönnistä silloin, kun tullivelan olemassaoloa koskeva olettama oli vielä voimassa, on eri asia kuin kysymys, joka koskee velvollisuutta maksaa korot sen jälkeen kun tämä olettama on kumottu.

95. Edellä esitetyn perusteella katson, että sen tullitoimipaikan jäsenvaltio, joka oli velvollinen kirjaamaan omat varat yhteisön omien varojen tilille, ei ole velvollinen maksamaan viivästyskorkoja siitä päivästä, jona velvollisuus kirjata nämä varat yhteisön tilille syntyi, siihen päivään, jona tullivelan olemassaoloa koskeva olettama kumottiin.

53 – Todettakoon tässä yhteydessä, että oikeuskirjallisuudessa jotkut kirjoittajat väittävät, että jo tullivelan syntyminen velvoitetta koskevien muotosääntöjen rikkomisen vuoksi on tietynlainen seuraamus. Ks. Müller-Eiselt, K. P., "Die Entstehung der Zollschuld bei Verstoß gegen Verfahrensvorschriften nach dem Zollkodex – Das Zollschuldrecht auf dem Irrweg zu einem Sanktionszollrecht?", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, nro 12/2001, s. 398, ja Fuchs, K., "Zollschuld – Probleme der Rechtsfolgen und der Abgrenzung", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, nro 2/2004, s. 38.

54 – Vervaele, J. A. E., *La fraude communautaire et le droit pénal européen des affaires*, Presses universitaires de France, Pariisi, 1994, s. 45, esittää yhtenä petoksen muotona myös tavaroiden tuonnin ja/tai viennin yhteydessä tapahtuvat petokset.

55 – Ks. vastaavasti PECL:n 4.507(2) artikla, jossa sallitaan se, että osapuolet vaativat viivästyskorkojen lisäksi korvausta mistä tahansa muusta lisävahingosta. Ks. Lando, O. ja Beale, H. (toim.), *Principles of European Contract Law. Part I: Performance, Non-performance and Remedies*, Kluwer Law International, Haag, Lontoo, Boston, 1995, s. 212. Samanlainen määräys on Draft Common Frame of Reference -nimisen luonnoksen III.-3:708(2) artiklassa. Ks. von Bar ym. (toim.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Interim Outline Edition*, Sellier, München, 2008, s. 170.

## VII Ratkaisuehdotus

96. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää kanteen ja

– velvoittaa Euroopan yhteisöjen komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.